

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
06 Бр. 062-225/1
26. 01. 2022 год.
Ул. др Ивана Рибара 91, Н. Београд

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

за 2022. годину

Београд, јануар 2022. године

САДРЖАЈ:

1. ПРОФИЛ УСТАНОВЕ	
1.1 Историјат установе и законски оквир	1
1.2 Делатност	2
1.3 Организациона структура	3
1.4 Органи управљања	3
2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ УСТАНОВЕ	4
2.1. Програм рада Завода	4-13
3. ЗАПОСЛЕНИ И ЗАРАДЕ	13
3.1 Запослени	13-14
3.2 Зараде запослених	15-17
4. ПРИХОДИ И РАСХОДИ	17
4.1 Укупни приходи	17-20
4.2 Укупни расходи	20
5. ОБЈАШЊЕЊЕ УЗ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2022. ГОДИНУ	27
- Табеле 1, 1а, 2, 3 у Прилогу	41
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	45

1. ПРОФИЛ УСТАНОВЕ

1.1 Историјат установе и законски оквир

Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод) основан је у складу са чланом 133. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-исправка, 14/2016, 95/2018- др.закон и 71/2021). Почео је са радом 01.04.2010. године.

Делатност Завода дефинисана је чланом 102. Закона о заштити природе, тачком 4. Одлуке о оснивању Завода („Службени гласник РС“, бр. 18/2010 и 9/2017) и чланом 8. Статута Завода („Службени гласник РС“, бр. 73/2010).

Доношењем Закона о заштити природе, чланом 103. став 1. прописано је да послове заштите природе и природних добара која се налазе на територији Републике Србије обавља Завод за заштиту природе Србије. У складу са наведеним, а на основу члана 133. став 1. наведеног Закона, Влада је донела Одлуку о оснивању Завода за заштиту природе Србије, као организације која обавља послове заштите природе и природних добара која се налазе на територији Републике Србије, осим природних добара која се целим или већим делом своје површине налазе на територији Аутономне покрајине Војводине.

Основни подаци о Заводу за заштиту природе Србије

Пуно пословно име	Завод за заштиту природе Србије
Оснивач	Република Србија
Седиште	Нови Београд, ул. Јапанска бр. 35
Радна јединица у Нишу	Ниш, ул. Војда Карађорђа бр. 14/II
Делатност	9104 - Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности
Датум оснивања	01.04.2010. године
Датум уписа у судски регистар	04.11.2010. године
Број регистарског улошка регистарског суда и његово седиште	5-1262-00 Привредни суд у Београду
Број текућег рачуна - извор финансирања-буџет	840-518664-16
Број текућег рачуна - извор финансирања - сопствени приходи	840-518668-04
Матични број	17798561
ПИБ	106844260
Контакт телефони	Тел. 209 38 01, 209 38 03; факс. 209 38 67

1.2 Делатност

Чланом 102. Закона о заштити природе, утврђени су послови заштите природе и природних добара које обавља Завод као стручна организација. Статутом Завода ближе је утврђена његова делатност, која се састоји од обављања следећих стручних послова:

1. Прикупљање и обрада података о природи и природним вредностима;
2. Праћење стања и оцена очуваности природе и степена угрожености објеката геонаслеђа, дивљих врста и њихових станишта, станишних типова, екосистема, еколошки значајних подручја, заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже и предела;
3. Израда студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима, израда предлога акта о престанку заштите подручја, израду предлога за претходну заштиту подручја;
4. Давање услова за радове на заштићеним природним добрима;
5. Утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водoprивредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу;
6. Издавање мишљења на план управљања заштићеног подручја;
7. Вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима са предлогом мера;
8. Пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе, предела и природних добара;
9. Обављање стручних послова у поступку израде оцене прихватљивости радова и активности у природи, припремања и спровођења пројеката и програма на заштићеном подручју;
10. Предлагање обима и садржаја студија изводљивости и процене утицаја на животну средину у поступку реинтродукције и насељавања дивљих врста у слободну природу;
11. Вођење евиденције о начину и обиму коришћења, као и факторима угрожавања заштићених и строго заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација;
12. Учествовање у поступку јавног увида ради проглашавања заштићених природних добара;
13. Организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у заштити природе и јачање свести јавности о заштити природе и одрживом развоју;
14. Учешће у спровођењу ратификованих међународних уговора о заштити природе;
15. Вођење регистра заштићених природних добара и других података од значаја за заштиту природе;
16. Инвентаризација појединачних елемената геолошке, биолошке и предеоне разноврсности са статистичким анализама и извештајима о њиховом стању;

17. Вођење базе података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине;
18. Обавештавање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања;
19. Издавање и продаја научно-стручних публикација, монографија, постера и других штампаних материјала из области заштите природе;
20. Обављање и других послова утврђених законом.

Наведени послови обављају се на основу Средњорочног програма заштите природних добара 2021-2030. године који је у поступку усвајања и годишњих програма заштите природних добара на које сагласност даје министарство надлежно за послове заштите животне средине.

1.3 Организациона структура

Завод послове из утврђеног делокруга рада, реализује у седишту Завода у Београду, улица Јапанска бр. 35, као у организационим јединицама – Канцеларији у Нишу и Канцеларији у Приштини.

Завод своју делатност реализује у оквиру: кабинета в.д. директора, канцеларије, одељења, одсека и групе.

Основне организационе јединице у Заводу су :

- Одељење за природна добра, пределе вредности и просторно-планску документацију
- Одељење за геодиверзитет
- Одељење за биодиверзитет, еколошке мреже и одрживи развој
- Одељење за правне, кадровске и опште послове
- Одељење за финансијско-материјалне послове.

Уже организационе јединице су :

- Одсек за биодиверзитет
- Одсек за информациони систем и картографију
- Група за издавачку делатност.

1.4 Органи управљања

Органи управљања у Заводу су: в.д. директор, Управни одбор и Надзорни одбор. Наведене органе именује и разрешава Влада.

В.д. директор заступа и представља Завод, руководи радом и пословањем, стара се о законитости рада и врши друге послове утврђене законом и другим актима.

Управни одбор има председника и четири члана, од којих се два члана именују из реда запослених, а Надзорни одбор има председника и два члана, од којих се један члан именује из реда запослених.

Управни и Надзорни одбор обављају послове у складу са оснивачким актом и актима Завода.

Члановима Управног и Надзорног одбора из реда запослених не припада накнада.

2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ УСТАНОВЕ

1. Повећање површине под заштитом на територији Републике Србије.
2. Унапређење управљања заштићеним природним добрима (интензивирање стручног надзора и сарадња са надлежним институцијама, управљачима и заинтересованим странама).
3. Успостављање еколошке мреже.
4. Процена угрожености дивљих врста и њихових станишта (израда црвених листа и црвених књига).
5. Унапређење стања популација строго заштићених и заштићених дивљих врста.
6. Развој и вођење (GIS) базе података о заштићеним природним добрима, стаништима, заштићеним врстама, подручјима еколошке мреже у оквиру информационог система, фотодокументације и др.
7. Учешће у активностима израде нових и ревизије постојећих аката из области заштите природе.
8. Едукација и промоција области заштите природе.
9. Јачање сарадње са националним и међународним институцијама и организацијама.

2.1. ПРОГРАМ РАДА Завода за 2022. годину, обухвата:

2.2. У оквиру ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ:

1. Заштиту подручја, стручни надзор и теренска истраживања

Образложење:

Заштита подручја успоставља се спровођењем Законом прописане процедуре, а на основу претходно достављених студија заштите. Заштита подручја спроводи се кроз теренска истраживања природних и предеоних одлика, вредновање природних појава, процеса, објеката, подручја, ресурса и предеоних целина, на основу којих се израђује студија заштите као стручна основа за покретање поступка за доношење Акта о заштити. У акту о заштити су садржане мере активне заштите, прописане студијом, чијим спровођењем се директно реализују начела заштита природе.

Такође, кроз мултидисциплинарна теренска истраживања и обраду потребног научног, стручног, планског и документационог материјала ради се ревизија заштићених природних добара (ревизија се ради у случају промене релевантних прописа, природних вредности, границе, управљача, и сл. или у циљу унапређења стања/статуса добра). Заштита подручја се још спроводи и кроз обављање редовних стручних надзора са применом предложених мера заштите.

У 2022. години, планиране су активности на изради 17 студија/извештаја под којим се подразумева идентификовање и валоризација природних и предеоних одлика, појава, процеса,

објеката, ресурса и амбијенталних целина уз израду студија које су стручна основа за предлагање и спровођење процедуре заштите подручја и појединачних објеката природе, односно ревизија заштите, предлози студија заштите и извештаји о евидентираним добрима.

За наредни период планирано је спровођење стручног надзора према законом утврђеној делатности над стањем, спровођењем мера заштите у природним добрима и стручној помоћи управљачима и корисницима заштићених природних добара, као и на едукацији, промоцији и презентацији природних добара. Током 2022. године, приоритет у обављању стручног надзора биће подручја националних паркова, паркова природе, резервата природе и споменика природе, као и активности у мониторингу заштићених и угрожених биљних и животињских врста, као и активности на јачању капацитета управљача природним добрима, кроз законска решења, питања финансирања и едукације.

2. Израду Решења о условима заштите природе и мишљења

Израда Решења и мишљења представља један од најзахтевнијих и најобимнијих редовних послова Завода, који ангажује све секторе Завода у пуном капацитету. Утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водoprивредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу обухвата, како рад на документацији, тако и теренске обиласке ради утврђивања неопходних чињеница за обраду предмета.

У току 2021. године примљено је и обрађено 4275 различитих захтева. Укупан број захтева у форми услова заштите природе и мишљења износи око 2800 предмета. Укупан број мишљења и извештаја који се односи на контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне износи 307. Осим тога, обрађено је преко 1100 захтева у форми обавештења, извештаја и др.

У 2022. години очекује се да ће број захтева за издавање Решења о условима заштите природе и Стручне основе за изградњу различитих објеката, реализацију разних активности у простору, израду планске документације, основа и програма, односно Мишљења на просторне и урбанистичке планове, шумске и друге основе и програме бити приближно исти или мало изнад нивоа претходне 2021. године.

Обзиром на потребу израде процене прихода из сопствених средстава за наредну 2022. годину, треба истаћи да је укупан проценат наплативости Решења о условима заштите природе у 2021. години које је Завод издао око 90%, као и код поступка е-обједињене процедуре.

3. Успостављање Еколошке мреже Републике Србије (укључујући међународну NATURA 2000 еколошку мрежу), које обухвата послове:

Реализација уговора (учешће, координација и контрола рада и др.):

- „Успостављање еколошке мреже на територији Републике Србије“ (наставак започетих пројектних активности);
- „Успостављање еколошке мреже Европске уније Натура 2000 као дела еколошке мреже Републике Србије“ (наставак започетих пројектних активности).

Програмом за 2022. годину и даље се ставља акценат на послове унапређења успостављања еколошки значајних подручја и еколошких коридора еколошке мреже, која укључује међународну NATURA 2000 еколошку мрежу, а у складу са националним

приоритетима, критеријумима утврђеним законом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима.

Основ за ове активности је члан 38. став 6. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016 и 95/2018–други закон), према којем Завод за заштиту природе Србије, у сарадњи са другим стручним и научним институцијама припрема документацију за успостављање еколошке мреже у складу са критеријумима утврђеним законом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима. Сагласно члану 10. Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010) средства за финансирање еколошке мреже обезбеђују се преваходно из средстава буџета Републике Србије.

Завод ће, у складу са својим надлежностима, организовати, координирати и надzirати извршење шесте фазе пројекта „Успостављање еколошке мреже на територији Републике Србије“, која ће се односити на која ће се односити на публикавање израђених рукописа кроз раније фазе пројеката и то: Методологија картирања типова станишта, Методологија картирања група организама флоре, фауне и гљива, Методологија картирања врста птица, Приручник за идентификацију типова станишта, Приручник за идентификацију група организама флоре, фауне и гљива, Штампане приоритетних листа организама и типова станишта за успостављање еколошке мреже Републике Србије и Штампане референтних листа организама и типова станишта за успостављање Европске еколошке мреже Натура 2000 као дела еколошке мреже Републике Србије. Током 2022. године биће рађено на изменама и допунама карата распрострањења појединачних типова станишта и врста, ревизија и унапређење листе еколошки значајних подручја и еколошких коридора, као и израда комплетне мреже еколошки значајних подручја и еколошких коридора еколошке мреже за потребе измена и допуна Уредбе о еколошкој мрежи. У оквиру ове фазе ће се анализирати измене и допуне Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016), и покренути поступак измене Правилника. Теренски рад на прикупљању података ће делимично вршити Завод у оквиру својих делатности, а у већој мери ће за то, као и за реализацију свих осталих наведених активности, бити ангажоване друге стручне и научне институције и организације на законом прописан одговарајући начин, као и у претходним фазама пројеката. За прикупљање теренских података користиће се искључиво мобилна апликација „Теренска“ која ће се током 2022. године редовно одржавати и унапређивати кроз новије везије софтвера и унапређења модула рада (Формулар за геонаслеђе и формулар за инвазивне врсте). Складно томе, измене и промене мобилног софтвера „Теренска“, мора пратити и промене у порталу Теренска који је саставни део апликације за инвентаризацију.

На основу одлуке усвојене на 41. седници Сталног комитета Бернске конвенције 2021. године, и покренутом ИПА пројекту „Мобилизација података за Емералд мрежу за западни Балкан“ („Mobilization of Emerald Network databases in the Western Balkans in preparation of biogeographical seminars“), који финансира Европска комисија а реализује Савет Европе у сарадњи са Европском агенцијом за животну средину, једна од кључних активности у оквиру ове фазе пројекта је и обавеза извештавања Републике Србије ка Европској агенцији за заштиту животне средине и Савету Европе о Емералд еколошкој мрежи и дистрибуцији свих врста и типова станишта која се налазе на анексима Бернске конвенције у циљу припреме Републике Србије за биоеографске семинаре у 2022. години.

У 2022. години се наставља са петом фазом започетог пројекта из 2018. године „Успостављање еколошки значајних подручја Европске Уније Натура 2000 на територији Републике Србије“ и са „Прикупљањем података и других услуга који се односе на типове станишта и појединачне групе организама флоре и фауне, као и на птице, у циљу успостављања

еколошке мреже Европске уније Натура 2000 у Републици Србији“. Наставиће се са теренским истраживањима картирања типова станишта и врста на основу рукописа - приручника за идентификацију врста и методологија картирања појединачних група организама и каталога врста, прикупљањем нових података и попуњавањем стандардних образаца (Standard Data Form - SDF) са картографским прилозима за утврђивање Предложених подручја од значаја за заједницу (potential Sites of Community Importance, pSCIs) значајних за заштиту и очување одређених типова станишта и дивљих врста биљака и животиња и Подручја од посебне заштите (*Special Protection Areas, SPAs*) значајних за заштиту и очување дивљих врста птица у складу са потребама и стандардима за еколошку мрежу Европске уније Натура 2000.

Шеста фаза пројекта „Успостављање еколошке мреже на територији Републике Србије“ и пета фаза пројекта „Успостављање еколошки значајних подручја Европске Уније Натура 2000 на територији Републике Србије“ биће базирани на резултатима из претходних фаза из 2016., 2019., 2020. и 2021. године, и очекиваних резултата из пете (за еколошку мрежу), односно четврте фазе (за Натура 2000) наведених пројеката које су започете крајем 2021. године са роком завршетка децембра 2022. године.

Обзиром на приоритете рада за наредни период, програмске теме које се тичу заштите биодиверзитета Србије предвиђене су за реализацију унутар активности успостављања еколошке мреже Републике Србије.

Израду Црвених листа/књига, што подразумева:

Реализацију Уговора (учешће, координација и контрола рада, извештавања и др.):

- „Израда Црвене књиге флоре, фауне и гљива у Републици Србији“ (наставак започетих пројектних активности).

У 2022. години је предвиђена реализација шеста фаза пројекта кроз „Прибављање података и других услуга у циљу наставка израде црвених листа појединачних група организама флоре, фауне и гљива у Републици Србији“, која се такође финансира из буџета Републике Србије. У складу са чланом 36. став 5. Закона о заштити природе, црвене листе угрожених дивљих врста са локалитетима на којима се налазе, бројношћу популација и степеном угрожености, утврђује Министарство заштите животне средине, на предлог Завода за заштиту природе Србије. С тим у вези, Завод у сарадњи са осталим стручним и научним институцијама предлаже црвене листе. У том смислу, Завод ће, ради прибављања потребних података, на законом прописан одговарајући начин, ангажовати стручне и научне институције са задатком даље евалуације таксона за потребе израде црвених листа појединачних група организама флоре, фауне и гљива у Републици Србији, као и за потребе унапређења базе података о дистрибуцији потенцијално угрожених врста Србије употребом апликације за процену угрожености врста у Србији. Завод ће вршити контролу рада и извештавања пројекта и у наредној фази. Шеста фаза ће бити базирана на резултатима из претходних фаза из 2016., 2019., 2020. и 2022. године, и очекиваних резултата из пете фазе која је започета крајем 2021. године, са роком завршетка децембра 2022. године. Током 2022. године предвиђено је објављивање Црвене листе флоре, фауне и гљива у Републици Србији као резултат пројекта из 2021. године, наставиће се са прикупљањем података за израду преосталих црвених књига појединачних група организама (алге, гљиве и лишавјеви, флора: маховине и васкуларне биљке; фауна: бескичмењаци - инсекти, ракови, шкољке, пужеви итд.), чија израда је предвиђена током наредних година. До сада су у оквиру пројекта публиковане Црвена књига фауне Србије I – Водоземци, Црвена књига фауне Србије II – Гмизавци, Црвена књига фауне Србије III – Птице,

Црвена књига фауне Србије IV – Правокрилци. Током 2020. године израђен рукопис Црвена књига фауне Србије V – Рибе, чије се публикавање очекује у 2022. години, док је крајем 2021. године, у оквиру четврте фазе Пројекта, достављен рукопис Црвене књиге фауне Србије VI – сисари за који је у 2022. години предвиђена рецензија и припрема за публикавање. У оквиру пете фазе Пројекта у периоду децембар 2021. децембар 2022. године, је предвиђена израда Црвене књиге фауне Србије VII – Дневни лептири и Црвене књиге фауне Србије VIII – Акватични бескичмењаци.

4. Вођење Централног регистра заштићених природних добара

Законом је дефинисана обавеза Завода за заштиту природе Србије која подразумева послове вођења Централног регистра заштићених природних добара кроз ажурирање података у смислу уношења нових заштићених подручја и ревизије постојећих. Подаци из Централног регистра се достављају на основу захтева институцијама, правним и физичким лицима.

Завод за заштиту природе Србије је у области званичне статистике препознат кроз Петогодишњи програм званичне статистике (2021-2025.) као „остали произвођач званичне статистике“ за следећа истраживања и активности:

- Регистар заштићених природних добара;
- Базе података о стаништима, заштићеним врстама и подручјима еколошке мреже;
- Израда студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту.

Током 2022. године очекује се имплементација у План званичне статистике за 2023. годину.

За Републичку базу података – „DevInfo Република Србија“ и у 2022. години наставиће се достављање података за индикатор „Површина заштићених природних добара у односу на површину Републике Србије“, а за „Статистички годишњак Републике Србије 2021“ доставиће се ажурирани подаци за 2021. годину о заштићеним природним добрима.

Поводом реализације „CDDA базе података“ и Извештаја о стању животне средине за 2021. годину очекује се достављање ажурираних података о променама површина заштићених подручја и о новопроглашеним заштићеним подручјима у 2021. години.

Министарству заштите животне средине ће се доставити ажурирани подаци из Централног регистра заштићених природних добара.

Републичком секретаријату за јавне политике и у 2022. години доставиће се подаци за административни поступак „Централни регистар заштићених природних добара“.

Секретаријату за заштиту животне средине ће се доставити подаци о заштићеним подручјима на територији града Београда за објављивање годишње публикације „Квалитет животне средине у Београду“ за 2021. годину.

6. Утврђивање геонаслеђа

Заштита геодиверзитета обухвата рад на утврђивању вредности, очувању и одрживом коришћењу геодиверзитета као интегралног дела природе. Одрживо коришћење геолошке разноврсности подразумева бригу и поступање на начин којим неће бити угрожене њихова функција, а које су условљене њиховом разноврсношћу и квалитетом.

Рад на очувању геодиверзитета у 2022. години одвијаће се кроз активности у области утврђивања геонаслеђа спровођењем Законом прописане процедуре, кроз мултидисциплинарна теренска истраживања и обраду потребног научног, стручног, планског и документационог материјала, радом на изради ревизија заштићених природних добара истраживања природних и предеоних одлика, вредновање природних појава, процеса, објеката, подручја, ресурса и предеоних целина, на основу којих се израђује стручна основа, студија заштите, за покретање поступка за доношење акта о заштити. У акту о заштити су садржане мере активне заштите, прописане студијом, чијим спровођењем се директно реализују начела заштита природе.

Очување геодиверзитета у 2022. години би се остварило кроз следеће активности на националном и међународном нивоу:

- Активно учешће у раду Националне асоцијације заштићених спелеолошких објеката Србије чији је Завод суоснивач (2020. године);
- Статус Геопарка Ђердап, уписан на листу Unesco Global Geoparks и проглашен првим геопарком у Србији, биће предмет поновног разматрања у року од наредне три године. Активности везане за подношење извештаја о напретку, презентацији квалитета рада, укључујући конзервацију, туризам, едукацију, представљање и развој, у складу са обавезама Чланова уписаних на листу Унеско Глобалне мреже геопаркова;
- Сарадња са ЈП „Србијашуме“ управљачем заштићеног подручја Парк природе „Стара планина“ на утврђивању потенцијала ширег подручја Старе планине и испуњења критеријума у складу са смерницама од стране UNESCO-а за процену вредности за чланство у Европску и Светску мрежу Геопаркова. У циљу идентификације и вредновања објеката геонаслеђа у поступку прелиминарне номинације ПП „Стара планина“ за оцењивање и процену Геопарка коју врши експертска комисија Европске мреже геопаркова, планирана су теренска истраживања ПП „Стара планина“;
- Наставак сарадње са Природњачким музејом из Београда ради идентификације и заштите угрожених геолошких објеката, а и допуне листе ex situ објеката геонаслеђа;
- Наставак сарадње са Археолошким институтом „Виминацијум“ на унапређењу „Мамут парка“ који се налази у оквиру археолошког налазишта Виминацијум;
- Ревизија појединих листа Инвентара објеката геонаслеђа Србије (2005), а допуњен 2008. године Споменик природе „Бигрена акумулација Бели изворац“ код Мајданпека – ревизија заштите, спелеолошких објеката и објеката историјско-геолошког и стратиграфског наслеђа;
- Прелиминарна истраживања језера Кореница, општина Петровац на Млави и реке Витовнице, општина Петровац на Млави;
- Иновирање изложбене поставке о геодиверзитету и геонаслеђу Србије у оквиру изложбеног простора Завода за заштиту природе Србије у Београду;
- Едукација ученика средњих школа на тему заштите геодиверзитета и геонаслеђа;
- Израда промотивних материјала и обележавање датума од значаја за заштиту и очување геолошке разноврности (нпр. израда постера геонаслеђа Србије, обележавање Међународног дана геодиверзитета 06. октобра 2022. године, израда монографије „Водопади Србије као објекти геонаслеђа“).

За наредни период планирано је спровођење стручног надзора према законом утврђеној делатности над стањем, спровођењем мера заштите у природним добрима и стручној помоћи управљачима и корисницима заштићених природних добара, као и на едукацији, промоцији и презентацији природних добара. Током 2022. године приоритет у обављању стручног надзора

биће геонаслеђе у оквиру националних паркова, паркова природе, резервата природе и споменика природе (нпр. Национални парк „Ђердап“, Предео изузетних одлика „Овчарско-Кабларска клисура“, Споменици природе „Стопића пећина“, „Потпећка пећина“, „Пребреза – палеонтолошки локалитет“, „Земунски лесни профил“, „Лесни профил Капела у Батајници“ и СП „Крупајско врело“), као и активности на јачању капацитета управљача природним добрима, кроз законска решења, питања финансирања и едукације.

Израда Решења и мишљења представља један од најзахтевнијих и најобимнијих редовних послова одељења за геодиверзитет. Односе се на утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења активности везано за израду планова, програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу, за потребе истраживања, експлоатацију природних ресурса, пројеката обновљивих извора енергије, анализу планске документације, тако и на теренске обиласке ради утврђивања неопходних чињеница за обраду предмета.

У складу са изменама и допунама Закона о заштити природе у 2021. години („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018-други закон и 71/2021), очекује се да ће у 2022. години бити мањи број захтева за издавање решења о условима заштите природе за изградњу објеката и реализацију различитих активности у простору које се односе на геодиверзитет (нпр. хидрогеолошка истраживања, геолошка истраживања, експлоатација минералних сировина) у односу на претходну 2021. годину, али ће бити знатно већи број захтева за израду стручних основа које ће издавати Завод у поступку израде решења о условима заштите природе које ће издавати надлежни орган (министарство надлежно за послове заштите животне средине, надлежни орган аутономне покрајине).

7. Утврђивање предеоне разноврсности

Утврђивање предеоне разноврсности обављаће се кроз валоризацију природних и културних вредности у оквиру заштите подручја за која су истраживања у току, као и у оквиру нових истраживања по програму рада за 2022. годину. Такође, у оквиру студија заштите предвиђених за израду у току 2022. године биће обрађена поглавља која описују предеоне одлике тих подручја.

Утврђивање предеоне разноврсности планирано је кроз:

- Учешће у изради студија заштите са аспекта предеоне разноврсности;
- Утврђивање мера заштите природе и предела и праћење стања предеоне разноврсности;
- Учешће у редовним стручним надзорима у оквиру заштићених подручја (НП, ПП, резервати и др.);
- Остваривање сарадње са државним, научним и стручним институцијама у области предеоне политике;
- Учешће у свим активностима на имплементацији предеоне политике у законску регулативу Републике Србије;
- Учешће у изради пилот пројеката за категоризацију предела Србије, промоцији предеоне политике и развоју концепта и методологије за потребе вредновања предела, а након доношења Стратегије заштите природе;
- Учешће у активностима и пројектима који се тичу међународне заштите.

Завод ће редовно пратити догађаје и учествовати на свим скуповима везаним за утврђивање предеоне разноврсности и унапређивању заштите предела и имплементираће нове приступе и методологије у раду везане за идентификацију и процену предела Србије.

8. Учесће у изради стратешких докумената из области заштите природе

Рад на документима који су започети претходних година, као што су: активности у поступку придруживања Европској унији (Поглавље 27, Животна средина), активности дефинисане Акционим планом Националне стратегије одрживог развоја Републике Србије, учешће на стручним састанцима, семинарима и радионицама (у земљи и ван ње), рад на верификацији секторских стратегија развоја, мастер планова, законске и подзаконске регулативе.

9. Сарадњу са стручним и научним институцијама у земљи

Планиран је наставак сарадње са релевантним стручним и научним институцијама и организацијама у области заштите природе. Међу најзначајнијим, предвиђен је наставак националних пројеката у вези података за управљање еколошком мрежом Републике Србије и дефинисања еколошки значајних подручја еколошке мреже Европске уније Натура 2000, као и на изради црвених листа и црвених књига за чију је реализацију и предвиђено учешће стручних и научних институција у земљи.

10. Међународну сарадњу

Јачање сарадње са међународним институцијама и организацијама у области заштите природе и заштите животне средине (IUCN, WWF, UNDP, UNEP, GIZ, UNESCO, GEF, EPPO, EuroNatur, EUROPARC, ENCA, ProGeo, GREENBELT, PROWILDLIFE, итд.). То подразумева унапређење међународне сарадње и учешће на стручним састанцима, семинарима и радионицама, односно сарадњу у оквирима Конвенције о биолошкој разноврсности (CBD), Конвенције о заштити европских дивљих врста и природних станишта (Бернска конвенција), Рамсарске конвенције и CITES конвенције. Рад на номинацији међународно заштићених подручја у оквиру UNESCO-вих програма Човек и биосфера (Man and Biosphere - MaB), Светска баштина (World Heritage - WH) и Геопаркови (Global Geoparks) обухвата номинацију Геопарка Ђердап, прекогранични Резерват биосфере „Тара-Дрина“ на граници са Републиком Српском (БиХ), као и номинације проширења добра светске природне баштине „Древне и нетакнуте букове шуме Карпата и других региона Европе“ као првог добра светске баштине за Републику Србију.

Предвиђа се развијање међународне сарадње уз подршку Канцеларије IUCN-а за Југоисточну Европу и Централну Азију (IUCN ECARO) са седиштем у Београду, у згради Завода. Као један од приоритета на међународном нивоу се истиче прикупљање података и рад на примени Директиве о стаништима и Директиве о птицама, као основа за успостављање еколошке мреже Европске уније, Натура 2000. Током 2022. године ће се наставити са радом у складу са смерницама за успостављање Натура 2000 еколошке мреже које су добијене у оквиру IPA2016 пројекта „EU for Serbia - Continued support to implementation of Chapter 27 in the area of nature protection (NATURA 2000)“ који имплементира EPTISA конзорцијум, са циљем припреме подручја еколошке мреже Натура 2000 у Србији.

11. Односе са јавношћу

У оквиру свих наведених активности, Завод упоредо ради на јачању свести јавности о важности заштите природе организовањем промотивних манифестација, образовних кампања, омогућавањем јавности да се информише о стању природне баштине и активностима у заштити природе, омогућавањем учешћа и доприноса јавности унапређењу заштите природе, као и развијањем комуникације са заинтересованим странама у заштити природе и рад на реконструкцији и иновирању заводског интернет сајта. У том циљу, Завод одржава редовне контакте са медијима, уговора саопштења за медије, учествује на сајамским приредбама (Сајам екологије и Сајам књига у Београду) и фестивалима као што су: Фестивал зелене културе „Greenfest”, Београд и Цез фестивал Нишвил, Just out у Деспотовцу, Фестивал авантуристичког туризма у СРП „Јерма“, у оквиру којих се организују еколошке акције за посетиоце; Фестивал науке, Фестивал спотова о природи, Ноћ истраживача, Музеји 10 од 10, изложбе, као и обележавање еколошки значајних датума. У 2022. години организација и реализација ових активности биће усклађена са епидемиолошком ситуацијом у земљи и здравственим мерама и стандардима или у on line амбијенту.

Завод ће у 2022. години учествовати и у изради медијског материјала и кампања којима се промовишу природна добра наше земље. У наредној години радиће се на уређењу садржаја сталне изложбене поставке „Заштита природе у Србији“ у циљу прилагођавања простора форми интерактивне интернет учионице и виртуелних посета.

12. Образовно - издавачку делатност

Образовна делатност Завода подразумева припрему и учешће у образовним програмима и програмима обуке за различите групе заинтересоване јавности (управљачи заштићених природних добара, локалне самоуправе и становништво, стручњаци у заштити природе, новинари, студенти, наставници, ученици). Образовни програми реализују се кроз различите организационе облике као што су: конференције, симпозијуми, семинари, предавања, радионице, трибине, округли столови, кампови, еко квизови, студијске посете и др. Програми ће у складу са здравственим мерама и стандардима бити реализовани на класичан начин или on line. Публиковање различитих врста издања, монографија, научног, стручног и промотивног карактера, као и едукативног материјала ће бити у складу са приоритетима у заштити природе и расположивим финансијским средствима. Публикације ће пратити рад у оквиру основних едиција Завода: црвене књиге, стручни часопис, заштићена подручја, заштићене врсте, приручници, водичи, постери о заштићеним врстама, едукативне креативне друштвене игре на тему заштите природе. Публикације ће бити израђене у форми књига, и у мултимедијалним форматима.

13. Информациони систем

Током 2022. године је планиран наставак одржавања информационог система и израда нових модула, према потребама Завода и запослених. Такође, планирано је повећање обима посла везано за део информационог система које се односи на географске податке, односно даље усклађивање и одржавање заводске инфраструктуре просторних података у смислу испуњавања обавеза и извештавања у складу са EU INSPIRE Директивом и NIGP (Националном инфраструктуром геопросторних података) као и реализацијом задатка ИПА 2019 програма.

Завод има обавезу да одржава следеће просторне слојеве: заштићена подручја, еколошка мрежа, распрострањеност врста и станишних типова. За информациони систем је планиран наставак надоградње модула за преузимање података са сервера РГЗ као и наставак одржавања мобилне теренске апликације за преузимање, обраду и анализу података са терена као и портала (са базом података) на који се ти подаци пребацују.

Током 2022. године наставља се замена одређеног броја рачунара услед застарелости или квара. Код свих стручних сарадника ће десктоп рачунари бити замењени лаптоповима, а због искустава из 2020. године и неопходности организовања рада од куће за део или за све запослене. Због тога ће се током 2022. године наставити повећање брзина интернет конекције у Београду, Нишу као и повећање брзине попречен везе између Београда и Ниша. Такође ће се повећати број VPN прикључака са циљем да сви запослени имају задовољавајућу конекцију према серверима у Заводу.

Планирана је набавка LCD пројектора за обе локације због неисправности и немогућности поправке старих, теренских таблет уређаја за потребе прикупљања података за пројекат NATURA 2000 као и замена свих WiFi рутера у згради Завода и замена дотрајалих и повећање броја безбедносних камера.

Такође је планирана набавка остале рачунарске опреме према потребама радног процеса Завода.

14. Теренске активности и истраживања

Основну делатност Завода није могуће реализовати на други начин, осим кроз теренске активности и истраживања.

У том смислу, а у складу са пројектованим Програмом заштите природних добара за 2022. годину, планирано је укупно 2000 теренских дана.

3. ЗАПОСЛЕНИ И ЗАРАДЕ

3.1 Запослени

У складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завод за заштиту природе Србије има 62 радна места.

За наведени број запослених (62), као и за додатних 5 новозапослених лица у току пословне године, планирана је маса средстава за зараде, што је приказано у табели бр. 2 у Прилогу.

На дан 01.01.2022. године Завод за заштиту природе Србије има:

- 61 лица је запослено по основу уговора о раду на неодређено време,
- 1 лице са закљученим уговором о о правима и обавезама вршиоца дужности директора Завода;
- 4 лица запослена по основу уговора о раду на одређено време због потребе посла,
- 12 лица по основу уговора о привременим и повременим пословима;

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100